

tingelser, som ifjor bleve opstillede som dem, hvorefter en almindelig Tilslutning fandt Sted, ogsaa blive haandhævede. Nu kan man vel svare mig, at dersom en senere Regjering ikke finder, at den Forbindelsesvei, som Rigsdagen med Hensyn til dette Stykke af Thyland vedtog ifjor, viser sig ikke at være hensigtsmæssig, skulde vi saa tage i Betænkning at forandre denne Linie, saa vil jeg for mit Vedkommende svare, at det vilde forekomme mig hverken billigt eller smukt, om man paatænkte at gjøre en saadan Forandring; jeg troer, at det ligefrem fra deres Side, der med stor Banffelighed bevægedes til at stemme for Loven, vilde blive kaldt troløst, om en saadan Forandring skulde kunne finde Sted. Imellem de Linier, der ere veltagne at kunne følges, er der jo imidlertid en stor Forskjel, og vil man f. Ex. anlægge Sidebaner, vilde jo de Punkter, der paa denne Maade bringes i Forbindelse med Jernbanenettet, selvfølgelig komme til at lide; men jeg kan i den Henseende kun bede den høitærede Indenrigsminister om, at der ved den videre Udførelse af Loven maa blive taget væsentligt Hensyn til den store Besøftning, som det medfører at drive saadanne Baner. Den Linie, som jeg altid har anseet for at være den rigtigste, og som jeg er overbevist om at være den for den paagjældende Deel af Thyland tjenligste, nemlig fra Veile til Bygholms Aadalen igjennem Hansted Aadalen og Kjørsgaard til Gudenaad, vilde jeg naturligvis helst ønske maatte blive valgt, og jeg vilde ret talle den høitærede tidligere Indenrigsminister, om det maatte bringes til Folkethingets Kundskab, hvad der i saa Henseende maatte være besluttet.

Høgsbro: Der er i Betænkningen over det sidste Mars Finantslov gjort flere Hensigtninger til Regjeringen, og det er mig en Glæde at erkjende, at en heel Deel af dem ogsaa ere bleve afbestjorte i det foreliggende Finantslovsforslag, men der er dog nogle blandt dem og, som det forekommer mig, ikke de vigtigste, hvorom der fattes Oplysninger.

Jeg kunde saaledes nævne, at der af det ifjor nedsatte Finantsudvalg blev under det lærde Skolevesen henstillet til Kultusministeren, om der ikke kunde være Grund til at nedlægge

Metropolitanskolen; men da dette Punkt allerede er nævnt af flere ærede Talere, skal jeg ikke opholde mig derved. Jeg stoler paa, at den ærede Rigsdagsmand fra Nyboder (Nimestad) vil, som han allerede i forrige Samling bebudede, fremkomme med et særligt Forslag i den Retning. Derimod maa jeg omtale, at der blev udtalt „det Dnsse, at vore Skoleforhold i det Hele paany maatte tages under den næste Overveielse“. Det er jo bekendt, at der i de sidste Aar er ført meget lydelige og almindelige Klager over den lærde Underviisnings Omfang og Maade, og disse Klager ere langt fra at være aftagne, snarere tiltagne. Det vilde derfor vist være beroligende for Mange, naar den høitærede Minister vilde udtale sig om Udbyttet af den Overveielse, som han forrige Aar lovede at skjænke denne Sag; det vilde i alt Fald kunne være en Beilebning for dette Thing til de Skridt, der maaskee hderligere kunde være at gjøre i den Retning. Der er under disse Forhandlinger tillige fremkommet et Punkt af finantsiel Betydning, som jeg troer at burde særlig henlede Opmærksomheden paa. Det er nemlig oplyst, at de Byer, hvor de lærde Skoler findes, med Undtagelse af Kjøbenhavn, Sorø og Næstved, have 72,700 Indvaanere, og at 40 pCt. af de skolesøgende Disciple have hjemme der, medens de øvrige Provindsbyer og Landet tilfammen have 1,373,000 Indbyggere, men kun 60 pCt. af de skolesøgende Disciple. Dette viser altsaa, at der i Regelen er over 12 Gange saamange skolesøgende Elever fra de Byer, hvor de lærde Skoler findes, som fra den øvrige Deel af Landet. Det er en naturlig Følge af de store Omkostninger, der ere forbundne med at sende sine Børn til en anden Familie, og den Ulyst, som Forældre med Rette have imod at slippe dem i en saa tidlig Alder, som det bestoværrer mere og mere bliver nødvendigt, naar man vil lade dem gaae Universitetsveien. Men der viser sig her tillige, i hvilken overordentlig Grad de Byer ere begunstige, hvor saadanne lærde Skoler findes, og det forekommer mig, at det vel kunde være værd at tage under Overveielse, om der ikke burde paalignes dem en særlig Andeel af den pecuniære Byrde. Man vilde derved følge den samme Fremgangsmaade, som der er fulgt